

MOTTATT 06 MAI 2016

Politiets sikkerhetstjeneste

Postboks 4773 Nydalen
0421 OSLO
post@pst.politiet.no
Tlf.nr. 23 30 50 00
Faksnr. 23 30 51 20
Besøksadresse:
Nydalen allé 35

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Kontaktperson:

Deres ref.:
Vår ref.: 16/01814-3
Dato: 3. mai 2016

Høring - endringer i straffeprosessloven og politiloven - utlevering av informasjon fra skjulte tvangsmidler fra PST til Etterretningstjenesten - innspill fra PST

Politiets sikkerhetstjeneste (PST) viser til høring om endringer i straffeprosessloven og politiloven om utlevering av informasjon fra PST til E-tjenesten med høringsfrist 1. mai. Etter dialog med saksbehandler i Justis- og beredskapsdepartementet (JD) har vi fått utsatt frist for å komme med innspill til 5. mai.

Generelt om lovforslaget

Departementet forslår å endre straffeprosessloven § 216 i og politiloven § 17 f slik at PST kan utlevere informasjon fra skjulte tvangsmidler til Etterretningstjenesten (E-tjenesten) dersom det er nødvendige for E-tjenestens oppgaver etter lov av 20. mars 1998 nr. 11 om Etterretningstjenesten (E-loven).

Formålet med lovendringene er å legge til rette for et styrket samarbeid mellom tjenestene for å bidra til å kartlegge og motvirke trusler mot Norge eller norske interesser, samt styrke E-tjenestens muligheter til å frembringe informasjon som kan bidra til å sikre viktige nasjonale interesser.

I utgangspunktet støtter PST lovforslaget og ser at det vil styrke grunnlaget for samarbeid og informasjonsutveksling mellom E-tjenesten og PST. Dagens trusselbilde er preget av at trusselaktørens aktivitet skjer på tvers av grenser, og det understreker betydningen av effektiv og rettidig deling av relevant informasjon mellom tjenestene. En viktig forutsetning for dette er at de rettslige rammene rundt informasjonsutveksling er klare og tydelige. Nedenfor følger kommentarer til enkelte sider av lovforslaget.

Formål som kan begrunne utlevering

Som departementet peker på i høringsbrevet så innebærer bruk av skjulte tvangsmidler et vesentlig personvernmessig inngrep og det må gjelde strenge begrensninger for adgangen til å bruke innhentet informasjon videre. Imidlertid har departementet lagt vekt på at «*E-tjenestens oppgaver er nært beslektet med PSTs oppgaver, og at tjenesten med sin oppgaveportefølje og nære samarbeid med PST står i en særstilling sammenlignet med andre organer som også kan ha egeninteresse av å få utlevert informasjon fra skjulte tvangsmidler*», som begrunnelse for en utvidet adgang til å utlevere informasjon.

PST støtter denne begrunnelsen. Begge tjenesters overordnede mål er å motvirke trusler mot landets sikkerhet og selvstendighet, og en adgang til å dele opplysninger som har fremkommet gjennom PSTs bruk av tvangsmidler kan være et effektivt virkemiddel for å oppnå det. Videre er dagens trusselbilde grenseoverskridende. For å kunne møte disse truslene, er det derfor avgjørende at E-tjenesten og PST på hver sin kant har forståelse av aktørene og deres modus operandi. I dette perspektivet vil utlevering av informasjon fra PST som i første omgang er utlukkende for E-tjenestens formål, også på sikt kunne fremme PSTs oppgaveløsning.

Særlig om nødvendighetskravet

PST ser det som positivt at nødvendighetskriteriet er oppstilt i selve lovteksten. Det tydeliggjør at E-tjenesten kun kan etterspørre og motta informasjon som ligger innenfor dens lovbestemte oppdrag og at utlevering kun skal skje etter en konkret vurdering. Videre mener PST det er positivt at det er snakk om en utleveringsrett og ikke en utleveringsplikt.

Lovforslaget legger imidlertid opp til en svært vid delingsadgang som innebærer at utlevering av opplysninger kan skje til alle oppgaver som er listet opp i E-loven § 3. Denne bestemmelsen omfatter alle E-tjenestens oppgaver, også de som ikke er direkte tilgrenset PSTs ansvarsområder. Da man her snakker om en videreformidling av opplysninger fremskaffet ved svært inngripende tvangsmidler, bør det vurderes om det vil være hensiktsmessig å avgrense utleveringsadgangen til våre tilgrensede ansvarsområder fremfor å knytte det til E-loven § 3. Dette vil innebære en viss innskrenkning i forhold til det foreslåtte, men vil samtidig være i tråd med begrunnelsen for den utvidede adgangen til å utlevere informasjon. Samtidig ser PST at det kan være en risiko ved å angi en konkret formålsangivelse, da hva som anses som viktige nasjonale interesser kan endre seg over tid i lys av samfunnsutviklingen og endringer i trusselbildet.

Sletting og vider bruk av informasjonen

PST har merket seg at begrensninger i bruk av materialet og sletting ikke er nærmere omtalt. PST forutsetter at det må kunne settes vilkår om for eksempel sletting og restriksjoner for videre bruk av materialet som utleveres til E-tjenesten. Som et utgangspunkt mener PST at alle informasjon som deles med E-tjenesten

ikke er ment for annen tjeneste, og at PST skal forespørres skriftlig dersom E-tjenesten ønsker å viderelede med tredjepart.

Marie Benedicte Bjørnland